

MADANIY TADBIRLARNI LOYIHALASHTIRISH METODIKASI

Hamitova Sunbula Bahodirovna

Buxoro davlat universiteti, Tasviriy san'at va musiqa ijrochiligi kafedrası o'qituvchisi,
O'zbekiston

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasining pedagogik mazmuni, nazariy asoslari va amaliy imkoniyatlari tadqiq etiladi. Madaniy tadbirni samarali tashkil etish jarayoni faqat tashkiliy faoliyat bilan chegaralanmasdan, uning maqsadi, mazmuni, auditoriyasi, shakli, badiiy ifoda vositalari, ijodiy yechimlari, tashkiliy mexanizmlari hamda kutilayotgan natijalarini oldindan belgilashni nazarda tutuvchi yaxlit loyihaviy jarayon sifatida talqin qilinadi. Tadqiqotda madaniy tadbirlarni loyihalashtirishning maqsadli, mazmuniy, diagnostik, ijodiy, tashkiliy, kommunikativ va refleksiv bosqichlari ilmiy-pedagogik jihatdan tahlil qilinadi. Shuningdek, talabalarda madaniy tadbirlarni loyihalashtirish kompetensiyasini shakllantirishda muammoli ta'lim, loyihaviy ta'lim, kreativ topshiriqlar, vaziyatli mashqlar, jamoaviy ijodiy faoliyat va refleksiv yondashuvning imkoniyatlari ochib beriladi. Maqolada madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasini takomillashtirish orqali bo'lajak mutaxassislarning ijodiy fikrlashi, tashkiliy qobiliyati, kommunikativ kompetensiyasi va kasbiy mustaqilligini rivojlantirish mumkinligi asoslanadi.

Kalit so'zlar: madaniy tadbir, loyihalashtirish, metodika, loyihaviy yondashuv, kreativlik, ijodiy faoliyat, ssenariy, dramaturgiya, tadbir konsepsiyasi, kommunikativ kompetensiya, tashkiliy kompetensiya, talaba, madaniy faoliyat, refleksiya, kasbiy tayyorgarlik.

KIRISH

Bugungi kunda madaniyat va san'at sohasida yuz berayotgan o'zgarishlar madaniy tadbirlarni tashkil etishga yangicha yondashuvni talab etmoqda. Zamonaviy madaniy tadbir auditoriyaning estetik va ma'naviy ehtiyojlarini qondirish bilan bir qatorda, uning ijtimoiy faolligini oshirish, ijodiy salohiyatini namoyon etish, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga munosabatini shakllantirish hamda madaniy muloqot uchun qulay muhit yaratish imkonini beruvchi murakkab pedagogik va ijtimoiy-madaniy jarayonga aylanmoqda.

Madaniy tadbirlarni tashkil etish bo'yicha mavjud o'quv adabiyotlarda tadbirlarning nazariy va amaliy jihatlari, sahnalashtirish san'ati, tadbir shakllari, tashkil etish usul va vositalari, dramaturgiya, ssenariynavislik hamda ijodiy jamoalar bilan ishlash masalalari alohida o'rin

egallaydi. Shu jihatdan qaraganda, madaniy tadbirni sifatli tashkil etishdan avval uni ilmiy-pedagogik asosda loyihalashtirish zarur.

Loyihalashtirish tushunchasi muayyan maqsadga erishish uchun amalga oshiriladigan faoliyatning mazmuni, ketma-ketligi, resurslari va kutilayotgan natijalarini oldindan belgilash jarayonini anglatadi. Madaniy tadbirni loyihalashtirishda esa mazkur jarayon badiiy-estetik, pedagogik, psixologik va tashkiliy komponentlarning o‘zaro uyg‘unligini ta’minlashga xizmat qiladi.

Madaniy tadbirni loyihalashtirish jarayonida “Nima uchun tadbir tashkil etiladi?”, “Kimlar uchun tashkil etiladi?”, “Tadbir orqali qanday g‘oya ilgari suriladi?”, “Qanday mazmun va vositalardan foydalaniladi?”, “Tadbir qanday shaklda amalga oshiriladi?” va “Tadbir yakunida qanday natijaga erishilishi kutiladi?” kabi savollarga izchil javob topish talab etiladi. Demak, loyihalashtirish tadbirning boshlanishidan oldingi tayyorgarlik bosqichi bo‘libgina qolmay, butun tadbir faoliyatining konseptual asosini belgilaydi. Mazkur maqolaning maqsadi madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasining mazmuni, tarkibiy tuzilishi va pedagogik imkoniyatlarini ilmiy jihatdan asoslashdan iborat.

MADANIY TADBIRLARNI LOYIHALASHTIRISHNING NAZARIY-PEDAGOGIK ASOSLARI

Madaniy tadbirni loyihalashtirishni pedagogik jarayon sifatida qarash uning mazmunini yanada chuqurroq anglash imkonini beradi. Chunki har qanday madaniy tadbir muayyan auditoriyaga yo‘naltiriladi va uning ishtirokchilari faoliyatida ma’lum o‘zgarishlarni yuzaga keltirishni ko‘zlaydi. Shu sababli tadbirning maqsadi faqat tomoshabinlarni ko‘ngilochar faoliyatga jalb qilish bilan chegaralanmasligi lozim.

Madaniy tadbir loyihasi mazmunan yaxlit pedagogik tizim sifatida qaralishi mumkin. Unda maqsad, mazmun, shakl, metod, vosita, ishtirokchilar faoliyati va kutilayotgan natija o‘zaro bog‘liq holda tashkil etiladi. Biror tarkibiy qismning yetarlicha ishlab chiqilmasligi tadbirning umumiy samaradorligiga ta’sir ko‘rsatishi mumkin.

Masalan, tadbirning mavzusi to‘g‘ri tanlangan bo‘lsa-da, auditoriyaning yosh xususiyatlari, qiziqishlari va ehtiyojlari hisobga olinmasa, tadbir mazmuni ishtirokchilar uchun yetarli darajada qiziqarli bo‘lmasligi mumkin. Aksincha, zamonaviy va qiziqarli shakl tanlangan bo‘lsa-yu, tadbirning g‘oyaviy mazmuni aniq belgilanmasa, uning tarbiyaviy va ma’rifiy samaradorligi pasayadi.

Shu sababli madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasida “maqsad–auditoriya–mazmun–shakl–vosita–natija” izchilligi muhim metodik tamoyil sifatida qaraladi.

Madaniy tadbirlarni tashkil etish bo'yicha o'quv qo'llanmalarda ham tadbirning nazariy asoslari bilan bir qatorda uning shakllari, usullari, vositalari va sahnalashtirish jihatlari bir butun jarayon sifatida ko'rib chiqiladi. Bu holat loyihalashtirish jarayonida nazariy bilim va amaliy faoliyatning o'zaro bog'liqligini ta'minlash zarurligini ko'rsatadi.

MADANIY TADBIRNI LOYIHALASHTIRISHNING ASOSIY BOSQICHLARI

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasini shartli ravishda bir necha o'zaro bog'liq bosqichlar asosida tashkil etish mumkin.

Birinchi bosqich muammoni aniqlash va tadbir g'oyasini shakllantirishdan iborat. Bu bosqichda tadbirni tashkil etish zarurati, uning ijtimoiy-madaniy ahamiyati va asosiy g'oyasi belgilanadi. Tadbir g'oyasi uning barcha keyingi tarkibiy qismlarini birlashtiruvchi konseptual asos vazifasini bajaradi. Ikkinchi bosqich auditoriyani o'rganish bilan bog'liq. Tadbir ishtirokchilarining yoshi, qiziqishlari, ijtimoiy tajribasi, madaniy ehtiyojlari va mavjud bilim darajasi o'rganiladi. Auditoriyani hisobga olmasdan ishlab chiqilgan loyiha tadbir mazmunining real ehtiyojlardan uzilib qolishiga olib kelishi mumkin. Uchinchi bosqichda tadbirning maqsad va vazifalari aniqlashtiriladi. Maqsad umumiy yo'nalishni belgilasa, vazifalar ushbu maqsadga erishish uchun bajarilishi lozim bo'lgan aniq faoliyatlarni ifodalaydi.

To'rtinchi bosqich mazmunni ishlab chiqish bosqichidir. Unda mavzuga mos materiallar, badiiy asarlar, tarixiy va madaniy faktlar, musiqiy va vizual materiallar, sahna ko'rinishlari hamda boshqa ifoda vositalari tanlanadi. Mazmun tanlashda materiallarning ishonchliligi, badiiy qiymati, tarbiyaviy ahamiyati va auditoriyaga mosligi e'tiborga olinadi. Beshinchi bosqich tadbir shakli va badiiy yechimini belgilashni nazarda tutadi. Tadbirning shakli uning mazmuniga mos bo'lishi kerak. Tematik kecha, ijodiy uchrashuv, festival, ko'rik-tanlov, ma'naviy-ma'rifiy dastur, teatrlashtirilgan kompozitsiya yoki boshqa shakllardan foydalanish mumkin. Oltinchi bosqich ssenariy va dramaturgik tuzilmani ishlab chiqishdan iborat. Ssenariy tadbirning mazmuniy va badiiy rivojlanish yo'nalishini belgilaydi. Unda ekspozitsiya, voqealar rivoji, konflikt, kulminatsiya va yakun kabi dramaturgik elementlarning o'zaro bog'liqligi ta'minlanadi. Yettinchi bosqich tashkiliy jarayonni rejalashtirish bilan bog'liq. Bu bosqichda ijrochilar, boshlovchilar, rejissyorlik guruhi, texnik xodimlar, bezak ishlari, ovoz va yorug'lik ta'minoti, media vositalari hamda vaqt resurslari belgilanadi. Sakkizinchi bosqich amalga oshirish va monitoring jarayonidir. Tadbirni tayyorlash davomida rejalashtirilgan ishlarning bajarilishi nazorat qilinadi, zarur hollarda loyiha tarkibiga o'zgartirishlar kiritiladi.

Yakuniy bosqich refleksiv tahlilni nazarda tutadi. Tadbir yakunlangach, uning maqsadga muvofiqligi, auditoriya reaksiyasi, tashkiliy jihatlari, badiiy yechimlari va pedagogik samarasi tahlil qilinadi. Mazkur tahlil keyingi loyihalarni takomillashtirish uchun metodik asos vazifasini bajaradi.

MADANIY TADBIRLARNI LOYIHALASHTIRISHDA LOYIHAVIY YONDASHUV

Loyihaviy yondashuv madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasining asosiy komponentlaridan biridir. Uning asosiy xususiyati talabaning tayyor bilimni qabul qilishi emas, balki muayyan muammoni hal qilish jarayonida mustaqil faoliyat yuritishi bilan belgilanadi. Talaba madaniy tadbir loyihasini ishlab chiqish jarayonida mavzuni tanlaydi, muammoni aniqlaydi, auditoriyani o'rganadi, maqsadni belgilaydi, ijodiy konsepsiya ishlab chiqadi, ssenariy yaratadi, ijrochilar faoliyatini rejalashtiradi va tadbir natijasini baholaydi. Natijada ta'lim jarayoni nazariy bilimni amaliy faoliyat bilan bog'laydi.

Sayfullayev va Rustamovlarning "Madaniy tadbirlarni tashkil etish mahorati" o'quv qo'llanmasida ham ushbu fan doirasida talabalarni tadbir ssenariysini yaratish, ijodiy, tashkiliy va sahnalashtirish ishlarini amalga oshirishga tayyorlashga e'tibor qaratilgan. Shu nuqtayi nazardan, talabaga "madaniy tadbir haqida ma'lumot berish"dan ko'ra, "madaniy tadbir loyihasini yaratish" topshirig'ini berish metodik jihatdan samaraliroq hisoblanadi. Chunki loyiha yaratish jarayonida talaba bir vaqtning o'zida nazariy bilim, ijodiy tafakkur, tashkilotchilik va kommunikativ ko'nikmalarni qo'llaydi.

KREATIVLIKNI RIVOJLANTIRISHDA MADANIY TADBIR LOYIHASINING AHAMIYATI

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish ijodiy tafakkurni rivojlantirish uchun katta imkoniyat yaratadi. Chunki loyiha ishlab chiqish jarayonida standart yechimlardan tashqari yangi g'oyalarni ilgari surish, turli badiiy vositalarni uyg'unlashtirish, muammoga bir necha nuqtayi nazardan yondashish talab etiladi. Kreativ yondashuv tadbirning mavzusini noodatiy talqin qilish, auditoriyani faol ishtirokchiga aylantirish, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish va badiiy ifodaning yangi shakllarini izlashda namoyon bo'ladi. Masalan, "Milliy qadriyatlar va zamonaviy yoshlar" mavzusidagi tadbirni oddiy ma'ruza shaklida tashkil etish o'rniga interaktiv teatr, multimedia kompozitsiyasi, muammoli dialog yoki ijodiy laboratoriya shaklida loyihalashtirish mumkin. Bunda tadbirning mazmuni saqlangan holda uning auditoriyaga ta'sir mexanizmi o'zgaradi. Shuning uchun madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasida kreativ topshiriqlar muhim o'rin egallashi lozim. Talabaga bitta muammo uchun bir nechta konsepsiya ishlab chiqish, tadbirning an'anaviy va

innovatsion shakllarini taqqoslash, cheklangan resurslar sharoitida ijodiy yechim topish kabi topshiriqlar berilishi mumkin.

MADANIY TADBIRNI LOYIHALASHTIRISHDA AUDITORIYA OMILI

Madaniy tadbirning samaradorligi ko'p jihatdan uning auditoriya ehtiyojlariga mosligiga bog'liq. Shu sababli auditoriyani o'rganish loyihalashtirishning mustaqil metodik bosqichi sifatida qaralishi zarur. Auditoriya tahlilida yosh, kasbiy qiziqish, ijtimoiy tajriba, madaniy ehtiyoj, tadbirga munosabat va ishtirok motivlari kabi omillarni hisobga olish mumkin. Talabalarga amaliy mashg'ulot davomida quyidagi vaziyatni berish mumkin: "18–22 yoshdagi talabalar uchun milliy madaniyatga bag'ishlangan tadbir tashkil etish topshirildi. Siz tadbir tashkilotchisi sifatida auditoriyani qanday o'rganasiz va tadbir mazmunini qanday tanlaysiz?" Ushbu topshiriq talabaning tayyor sxemadan foydalanishiga emas, mustaqil metodik qaror qabul qilishiga imkon beradi.

MADANIY TADBIRLARNI LOYIHALASHTIRISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirishni o'qitishda interfaol metodlardan foydalanish talabaning faol ishtirokini ta'minlaydi. Ayniqsa, "aqliy hujum", "muammoli vaziyat", "loyiha himoyasi", "ijodiy laboratoriya", "rolga kirish", "ssenariy konstruktori", "konseptual xarita" va refleksiv tahlil kabi metodlar samarali natija berishi mumkin. "Ssenariy konstruktori" metodida talabalar tayyor mavzu asosida tadbirning asosiy qismlarini mustaqil ishlab chiqadilar. Dastlab g'oya, keyin konflikt, qahramonlar, sahna epizodlari, musiqiy va vizual vositalar, boshlovchi nutqi hamda yakuniy yechim ishlab chiqiladi.

"Loyiha himoyasi" metodida talabalar tayyorlagan madaniy tadbir loyihasini auditoriya oldida himoya qiladilar. Bunda ular o'z loyihasining maqsadi, auditoriyasi, mazmuni, metodlari, badiiy yechimi va kutilayotgan natijalarini asoslab beradilar. "Muammoli vaziyat" metodida esa talabalarga tadbir jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan tashkiliy yoki ijodiy muammo beriladi. Masalan, asosiy ijrochi tadbir boshlanishidan oldin qatnasha olmasligi, texnik vositalarning ishlamay qolishi yoki auditoriyaning tadbirga faol qo'shilmasligi kabi vaziyatlar taklif qilinadi. Talaba mazkur muammoga tezkor va ijodiy yechim ishlab chiqadi.

Bunday metodlar talabaning nafaqat nazariy bilimini, balki kasbiy vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini ham rivojlantiradi.

MADANIY TADBIRNI LOYIHALASHTIRISH KOMPETENSIYASINING TARKIBI

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish kompetensiyasi murakkab kasbiy sifat bo'lib, u bir necha o'zaro bog'liq komponentlarning rivojlanishini talab qiladi.

Avvalo, talaba madaniy tadbirlarning mohiyati, turlari, shakllari, dramaturgik asoslari va tashkil etish tamoyillari haqida nazariy tasavvurga ega bo'lishi kerak. Keyingi komponent metodik faoliyat bilan bog'liq bo'lib, bunda talaba tadbirning maqsadi, mazmuni, shakli, metod va vositalarini tanlay olishi muhimdir.

Ijodiy komponent yangi g'oya ishlab chiqish, muammoga nostandart yondashish, badiiy yechim topish va tadbir konsepsiyasini yaratish qobiliyatida namoyon bo'ladi.

Tashkiliy komponent tadbirni rejalashtirish, vaqt va resurslarni taqsimlash, ijrochilar faoliyatini muvofiqlashtirish va tadbir jarayonini boshqarish bilan bog'liq. Kommunikativ komponent esa turli yosh va ijtimoiy guruh vakillari bilan muloqot qilish, ijodiy jamoa bilan ishlash, auditoriya bilan samarali aloqa o'rnatish va o'z g'oyasini aniq ifodalash qobiliyatini qamrab oladi. Refleksiv komponent tadbir natijalarini tahlil qilish, kamchiliklarni aniqlash va keyingi faoliyatni takomillashtirish imkonini beradi.

MADANIY TADBIRLARNI LOYIHALASHTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH SHARTLARI

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasini samarali tashkil etish uchun ta'lim jarayonida nazariya va amaliyotning uzviyligi ta'minlanishi lozim. Talaba madaniy tadbirlar nazariyasini o'rganish bilan bir qatorda real yoki modellashtirilgan tadbir loyihalarini ishlab chiqishi zarur.

Ikkinchidan, topshiriqlar oddiy reproduktiv xarakterdan ijodiy va muammoli xarakterga bosqichma-bosqich o'tishi kerak. Talabadan tayyor ssenariyni qayta ishlab chiqish emas, mustaqil konsepsiya yaratish talab etilishi uning ijodiy faolligini oshiradi.

Uchinchidan, raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlarini loyihalashtirish jarayoniga integratsiya qilish zarur. Multimedia taqdimotlari, videomateriallar, raqamli afishalar, interaktiv platformalar va vizual kontent tadbirning zamonaviy auditoriyaga mosligini ta'minlashga yordam beradi.

To'rtinchidan, loyihani baholash mezonlari oldindan belgilanib, unda mavzuning dolzarbligi, maqsadning aniqligi, auditoriyaga moslik, kreativlik, ssenariy yaxlitligi, tashkiliy imkoniyat, kommunikativ yechim va kutilayotgan natijalar hisobga olinishi maqsadga muvofiq.

Beshinchidan, har bir loyiha yakunida refleksiv tahlil tashkil etilishi kerak. Talaba “Nima yaxshi ishladi?”, “Qaysi jihat kutilgan natijani bermadi?”, “Qanday o‘zgartirish kiritish mumkin?” kabi savollar asosida o‘z faoliyatini tahlil qilishi lozim.

MUHOKAMA

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasining o‘ziga xosligi shundaki, u pedagogik, badiiy, psixologik va tashkiliy faoliyatni yagona jarayonda birlashtiradi. An’anaviy yondashuvda tadbir ko‘proq tayyorlanadigan va namoyish etiladigan mahsulot sifatida qaralsa, loyihaviy yondashuvda u muayyan muammoni hal qilishga qaratilgan ijodiy-pedagogik jarayon sifatida namoyon bo‘ladi.

Bunda talabaning roli ham o‘zgaradi. U tayyor tadbir ijrochisi emas, balki tadbir konsepsiyasini ishlab chiqadigan, auditoriyani tahlil qiladigan, ijodiy yechimlarni tanlaydigan, jamoa faoliyatini tashkil etadigan va natijani baholaydigan faol subyektga aylanadi.

Shu nuqtayi nazardan, madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasini o‘qitishda “bilim berish – mashq qildirish – loyiha yaratish – himoya qilish – tahlil qilish – takomillashtirish” ketma-ketligiga asoslangan metodik tizimdan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

XULOSA

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish zamonaviy madaniyat va san’at sohasi mutaxassislarini tayyorlashda muhim metodik yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. U tadbirni oddiy tashkiliy jarayondan maqsadli, mazmunli, ijodiy va natijaga yo‘naltirilgan faoliyatga aylantirish imkonini beradi.

Tadbirni loyihalashtirish jarayonida muammoni aniqlash, g‘oya va konsepsiyani ishlab chiqish, auditoriyani o‘rganish, maqsad va vazifalarni belgilash, mazmunni shakllantirish, badiiy shakl va vositalarni tanlash, ssenariy yaratish, tashkiliy jarayonni rejalashtirish, amalga oshirish va yakuniy refleksiv tahlil qilish o‘zaro uzviy bog‘langan bosqichlar sifatida qaralishi lozim.

Madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasining pedagogik imkoniyatlari, avvalo, talabalarning kreativ fikrlashi, mustaqil qaror qabul qilishi, kommunikativ va tashkiliy qobiliyatlarini rivojlantirish bilan belgilanadi. Loyihaviy va muammoli ta’lim, interfaol metodlar, kreativ topshiriqlar hamda refleksiv faoliyatni uyg‘unlashtirish talabaning kelgusidagi kasbiy faoliyatiga amaliy tayyorgarligini kuchaytiradi.

Shunday qilib, madaniy tadbirlarni loyihalashtirish metodikasini takomillashtirish bo'lajak mutaxassisning nafaqat tadbirni tashkil etish mahoratini, balki uning ijodiy-pedagogik, kommunikativ, tashkiliy va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi yaxlit ta'limiy mexanizm sifatida qaralishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Sayfullayev B.S., Rustamov V.K. Madaniy tadbirlarni tashkil etish mahorati. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2016. – 180 b.
2. Xodjamberdiyev X.E. Ssenariynavislik va madaniy-ommaviy tadbirlarni tashkil etish. O'quv-uslubiy majmua. – Andijon, 2023.
3. Xodjamberdiyev X.E. Madaniy-ma'rifiy muassasalarda ijodiy jamoalar bilan ishlash uslubiyoti. O'quv qo'llanma.
4. Hamitova S. B. THE ROLE OF THEATER IN SHAPING THE WORLDVIEW AND SPIRITUALITY OF MODERN YOUTH //Inter education & global study. – 2024. – №. 3 (1). – C. 74-79.
5. Bahodirovna H. S. FORMS, TYPES OF CULTURAL EVENTS AND THEIR ORGANIZATION //International conference on multidisciplinary science. – 2025. – T. 3. – №. 1. – C. 92-94.
6. Hamitova S. B., Aziza T. MAQOM SAN'ATINING RIVOJLANISH TARIXI //INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY SCIENCE. – 2024. – T. 1. – №. 5. – C. 158-165.
7. Хамитова С. Б. ФОРМЫ И ВИДЫ КУЛЬТУРНЫХ МЕРОПРИЯТИЙ, ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ИХ ОРГАНИЗАЦИИ //International conference on multidisciplinary science. – 2025. – Т. 3. – №. 2. – С. 8-10.
8. Хамитова С. Б. Синтез жанров народного искусства в направлении современных массовых праздников и представлений //Multidisciplinary Journal of Science and Technology. – 2025. – Т. 5. – №. 6. – С. 458-463.
9. Bahodirovna K. S. METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF AESTHETIC EDUCATION OF YOUNG STUDENTS THROUGH MASS CULTURAL EVENTS IN THE CONDITIONS OF NEW UZBEKISTAN //AMERICAN JOURNAL OF EDUCATION AND LEARNING. – 2025. – Т. 3. – №. 6. – С. 686-692.